

عنوان مقاله:

ارزیابی ساختار ژنتیکی عملکرد دانه و صفات وابسته با استفاده از روش دی آلل در ژنوتیپ های گندم دوروم

محل انتشار:

فصلنامه علوم زراعی ایران، دوره 13، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

میترا وندا - دانشگاه شهرکرد

سعداله هوشمند - دانشگاه شهرکرد

خلاصه مقاله:

به منظور برآورد خصوصیات ژنتیکی عملکرد دانه و صفات مرتبط در گندم دوروم از تلاقی دی آلل کامل هفت ژنوتیپ استفاده گردید. چهل و نه ژنوتیپ حاصل، برای صفات روز تا گلدهی، تعداد پنجه های بارور، ارتفاع بوته، تعداد دانه در سنبله، تعداد دانه در بوته، وزن دانه در سنبله، عملکرد دانه تک بوته و شاخص برداشت مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج تجزیه واریانس حاکی از وجود تفاوت معنی دار بین ژنوتیپ ها برای کلیه صفات مورد مطالعه بود. آزمون مقدماتی مدل جینکز - هیمین نشان دهنده صادق بودن فرضیات مدل برای شاخص برداشت، وزن دانه در سنبله، تعداد دانه در بوته و عملکرد دانه تک بوته بود. برای بقیه صفات با حذف یک والد فرضیات مدل صادق بودند. باتوجه به نتایج تجزیه و تحلیل گرافیکی، صفت روز تا گلدهی تحت کنترل غالبیت ناقص ژن ها و صفات وزن دانه در سنبله، ارتفاع بوته، تعداد پنجه بارور، تعداد دانه در سنبله، تعداد دانه در بوته، عملکرد دانه تک بوته و شاخص برداشت تحت کنترل اثرات فوق غالبیت ژن ها بودند. نتایج تجزیه هیمین نشان داد که در مورد روز تا گلدهی، سهم افزایشی ژنی از اهمیت بیشتری برخوردار بود و در بقیه صفات، اثر های افزایشی و غالبیت ژنی دارای اهمیت بودند. به استثنای تعداد پنجه های بارور و ارتفاع بوته، معنی دار بودن شاخص C (اثر تلاقی های معکوس) برای سایر صفات نشان دهنده اثر پایه مادری در کنترل ژنتیکی این صفات بود. میزان وراثت پذیری عمومی از ۷۰٪ (ارتفاع بوته) تا ۹۳٪ (تعداد دانه در سنبله و وزن دانه در سنبله) متغیر بود. وراثت-پذیری خصوصی از ۳۱٪ (تعداد پنجه بارور) تا ۷۰٪ (روز تا گلدهی) برآورد گردید. نتایج روش بای پلات نیز نشان داد که رقم Prion-۱ دارای بیشترین ترکیب پذیری عمومی برای صفات وزن دانه در سنبله، تعداد پنجه بارور، تعداد دانه در سنبله، تعداد دانه در بوته، عملکرد دانه تک بوته و شاخص برداشت و دارای کمترین ترکیب پذیری عمومی برای صفات ارتفاع بوته و روز تا گلدهی بود، بر اساس نتایج این آزمایش به نظر می رسد که می توان از این والد در برنامه های اصلاحی برای تولید ارقام پرمحصول، پاکوتاه و زودرس گندم دوروم استفاده نمود.

کلمات کلیدی:

Biplot, Combining ability, Durum wheat, Gene action and Heritability

اثر ژن، بای پلات، ترکیب پذیری عمومی و خصوصی، گندم دوروم و وراثت پذیری.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1482847>

